

HÖGSKOLAN
DALARNA

Handlingsplan för förebyggande av plagieringsfusk samt hantering av misstänkt plagiering

Beslut: 2013-01-30

Revidering:

Dnr: DUC 2013/337

Gäller fr o m: 2013-02-01

Ersätter:

Relaterade dokument: DUC 2013/338/10 Policy för förebyggande av plagieringsfusk samt hantering av misstänkt plagiering

Ansvarig för uppdatering: nämndkansliansvarig, UFK

Inledning

Plagiering har kommit att bli ett ökande problem inom den akademiska världen. Detta gäller såväl studentarbeten som forskning, och skriven text såväl som t.ex. tabeller, diagram, bilder, filmer, ljudupptagningar, datakällkoder eller metoder. Ökningen hänger bland annat samman med att informationsmängden i samhället vuxit och blivit alltmer lättillgänglig, inte minst via Internet. Plagiering är en form av fusk som handlar om att ta någon annans arbete i anspråk utan att ange källan och att därmed utge sig för att ha utvecklat innehållet själv. Om en student plagierar och lämnar in en annans arbete som sitt eget innebär det ett vilseledande av examinator som riskerar göra sin bedömning utifrån felaktiga uppfattningar om studentens kunskaper och arbetsinsats.

Arbetet mot plagiering i högskoleutbildning hänger intimt samman med stödet till studenterna att utveckla ett vetenskapligt arbetssätt och särskilt förmåga att skriva vetenskapligt. Allt vetenskapligt skrivande ska präglas av hederlighet och tydlighet. Detta innebär att man som student ska hänvisa till en kontrollerbar källa på ett sätt som gör att andra läsare tydligt kan förstå vad som är författarens egna tankar och vad som är omskrivning av tankar som uttrycks i en källa respektive direkta citat.

En av Högskolans viktigaste myndighetsroller är att utfärda examina. För att kunna kvalitetssäkra examina måste examinator säkert veta att det arbete som betygsätts faktiskt är studentens eget. Enligt högskoleförordningen ska Högskolan vidta åtgärder mot ”studenter som med o tillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas”. Högskoleförordningen föreskriver vidare att det ska krävas ”grundad misstanke” om vilseledande för att åtgärder ska kunna vidtas.

Arbetet mot plagiering handlar om att förebygga, förhindra, upptäcka och beivra plagiering. Den kanske mest direkt förebyggande åtgärden är att ge sådana examinationsuppgifter som inte kan besvaras med ett plagierat svar. Alla åtgärder kan dock ses som i grunden förebyggande. Därför är det särskilt viktigt att möjlig plagiering kan identifieras på ett tidigt stadium. För studentens skull är det också viktigt att få en tidig varning.

Arbetet mot plagiering kan indelas i följande komponenter:

1. Tillhandahålla informationsmaterial till studenter om vad plagiering är, vad som är påföljden av om man plagierar samt göra detta lätt tillgängligt för studenterna.
2. Utbildning av och information till av studenter om hur man får återge innehållet i olika källor, hur man refererar korrekt till dem samt konsekvenserna av att plagiera.
3. Utbildning av lärare i att förebygga och upptäcka plagiering, däribland användning av elektroniska kontrollverktyg, deras möjligheter och begränsningar, samt agerande vid misstänkt plagiering.
4. Hantering av misstänkt plagieringsfusk.

1. Informationsmaterial till studenter

Studenterna behöver informations- och självstudiematerial som på ett enkelt och tydligt sätt förklarar grunderna för vetenskapligt skrivande, innebörden av plagiering och påföljderna av plagiering. En enkel broschyr om vetenskapligt skrivande, akademisk hederlighet och plagiering har utvecklats för att spridas bland studenterna. Broschyren finns tillgänglig för distribution hos akademisekreterarna, informationsavdelningen och biblioteket. Översiktlig information finns även i

Refero – antiplagieringsguiden som används vid de flesta lärosäten och som biblioteket anpassat för Högskolan Dalarnas behov. Refero är ett webbaserat läromedel utvecklat för att hjälpa studenter att förstå vad plagiering innebär och ge tips på hur man ska kunna undvika det. Ytterligare undervisnings- och informationsmaterial kan komma att produceras.

Informationsmaterialet om plagiering samlas på bibliotekets hemsida (<http://du.se/Bibliotek/Lar-dig-sjalv/Plagiering/>). Här ska det även finnas en förteckning av noga utvalda länkar. Biblioteket ansvarar för att kontinuerligt underhålla hemsidan. Program- och kursansvariga svarar för att studenterna medvetandegörs om den.

2. Information till studenter

Vid följande tillfällen bör studenterna få undervisning om vad plagiering är och hur man undviker att plagiera:

- a) information i samband med introduktion av nya studenter,
- b) undervisning i samband med utbildning om vetenskapligt skrivande,
- c) information och återkoppling i kurser som innehåller inlämningsuppgifter som är betygsgrundande.
- d) information i samband med examensarbete/självständigt arbete.

2.1. Information i samband med introduktion av nya studenter

Som en del i introduktionen av nya studenter bör det finnas moment som handlar om vetenskapligt skrivande och där plagiering berörs. Detta sker lämpligen på program- och kursnivå, men kan vara en del av den övergripande introduktionen. Ansvariga för informationen är program- eller kursansvariga. Som stöd finns informationsbroschyren och bibliotekets hemsida om plagiering som studenterna ska uppmanas att ta del av.

2.2. Undervisning om plagiering i samband med undervisning i vetenskapligt skrivande

I Högskolan Dalarnas utbildningar ska det finnas en genomtänkt struktur med undervisnings- och övningsmoment för att utveckla studenternas vetenskapliga skrivande. I kurser där sådan undervisning sker ska vetenskaplig hederlighet och plagiering beröras. I takt med att studentens skrivande utvecklas ska plagiering problematiseras. Detta sker lämpligen vid seminarier eller workshops där konkreta exempel berörs. Det som ska beröras är vad som karakteriserar vetenskapligt skrivande, vad som definieras som plagiering, hur man undviker att plagiera vilka följder plagiering kan få samt hur misstänkta fall hanteras inom Högskolan. Det är viktigt att genom examination följa upp studenternas kunskaper. Utbildnings- och forskningsnämnden ansvarar med stöd av Utbildnings- och forskningskansliet för att följa upp när och hur undervisning och examination sker beträffande vetenskapligt skrivande och plagiering.

2.3. Information och återkoppling i kurser som innehåller inlämningsuppgifter

Plagiering bör beröras vid kursstart i kurser där examinationen helt eller delvis sker i form av bedömning av inlämningsuppgifter.

Det viktigaste sättet att utveckla vetenskapligt skrivande och förståelse för hur man ska referera och relatera till sina källor korrekt är att praktisera skrivande. Den återkoppling som läraren ger på inlämningsuppgifter är därför helt central för utvecklingen. Läraren ska då också påpeka om studenten befinner sig i gränslandet till plagiering, t.ex. genom att inte tydligt skilja det egna bi-

draget från fakta, tanke och analys som är hämtat från källor. Kraven på att studenten förstår skiljelinjen mellan korrekt referering och plagiering bör stegras i takt med att studenterna får erfarenhet av vetenskapligt skrivande. Kursansvarig och lärare involverade i examinationen svarar för information och återkoppling. Huvudområdesföreträdare ansvarar för att studenterna successivt utvecklar sitt vetenskapliga skrivande.

3. Information till lärare

Information kring plagiering ska ingå i den behörighetsgivande högskolepedagogiska kursen. Hur man utnyttjar plagieringskontroll ska ingå i introduktionskurser till Högskolans lärplattform. Till redan verksamma lärare ska aktiviteter riktas som särskilt ska beröra hur man tolkar resultatet av en plagieringskontroll samt hur man utformar examination så att plagiering försvåras, t.ex. genom att uppgifter formuleras så att det inte går att hitta färdiga svar på Internet eller i andra källor.

Högskolans lärare ska granska inlämningsuppgifter som examensarbeten, projektarbeten och hemtentamina med avseende på plagiering. Examensarbeten bör granskas även i manuskriptform. Första steget är att använda den digitala plagieringskontroll som finns i inlämningsmapparna i lärplattformen. Verktöget ger dock bara en indikation på plagiering. Andra steget består av en kritisk bedömning av texten, där ett oväntat avancerat språk eller avancerade gestaltningar ger indikationer på plagiering. För att fastställa plagiering måste källan hittas, vilket ofta kan göras genom att söka karakteristiska formuleringar på Internet. Ansvaret att följa upp hur plagieringskontroll tillämpas ligger på nämndorganisationen med stöd av Utbildnings- och forskningskansliet.

Man kan kräva att studenterna har ett självständigt förhållningssätt till sina källor. Om så inte är fallet kan det beaktas i betygsättningen, även om avsiktlig plagiering inte kan misstänkas.

4. Hantering av misstänkt plagieringsfusk

När misstanke uppstår om att en student har gjort sig skyldig till plagieringsfusk eller annan disciplinförseelse ska detta skyndsamt anmälas till rektor för vidare utredning i disciplinnämnden. Anmälningsskyldigheten gäller för alla anställda och underlåtenhet att anmäla kan betraktas som tjänstefel.

Anmälan ska göras även om uppsåt att förleda inte verkar föreligga. Det är disciplinnämndens uppgift att bedöma och uppsåtet är avgörande för utfallet.

I många fall kan det dock vara svårt att avgöra om plagiering kan misstänkas och därmed skäl för anmälan föreligger. Som ett stöd för läraren finns "Formulär för att bestämma graden av plagiering eller vetenskaplig oredlighet" (bilaga 1) som alltid ska fyllas i vid minsta misstanke om plagiering där läraren inte direkt vill göra en anmälan till rektor. Formuläret lämnas till kursansvarig och ämnes-/huvudområdesföreträdare och beslut om åtgärd fattas. Ämnes-/huvudområdesföreträdaren ansvarar för att handlingen bevaras tillsammans med beslut om åtgärd. Även i de fall när fel är begångna men misstanke om plagiering inte bedöms föreligga enligt formuläret och ingen anmälan görs ska dock återkoppling till studenten ske för att uppmärksamma felet och förebygga framtida plagiering.

Anmälan till rektor sänds till registrator på rektors kansli med internpost eller via e-post (registrator@du.se) ska innehålla följande:

- Studentens namn och personnummer

- Namn, omfattning och kurskod på den aktuella delkursen där studenten misstänks ha utfört förseelsen
- Studentens inlämnade uppgift
- Fakta i ärendet, det vill säga en klar och saklig berättelse om vad som hänt.
- Eventuella rapporter från elektronisk plagieringskontroll eller arbetet med markering av de delar som anses plagierade med notering om källan.
- Uppgifter om vilken information studenten fått om de regler som gäller för aktuell uppgift

I samband med behandlingen i disciplinnämnden har anmälaren rätt att få bistånd av ämnesföreträdare eller avdelningschef. Det är dock i sammanhanget viktigt att förstå att anmälaren inte är en part i ett mål, utan deltar som uppgiftslämnare och representant för myndigheten.

Information om hanteringen i disciplinnämnden kan lämnas av disciplinnämndens föredragande.

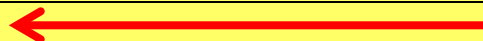
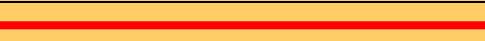
Formulär för att bestämma graden av plagiering eller vetenskaplig oredlighet

Fastställ graden av allvar med hjälp av ett övergripande omdöme på varje kontinuum (genom att kryssa pilarna) nedan. Allt som hamnar över nivå 0 måste avgöras av disciplinnämnden.

Studentens namn: Kurs: Datum:

Orsak till ärende (grund för misstanke):

Lärare (anmälare): Kursansvarig:

Kriterium	INGEN MISSTANKE	PÅTAGLIG MISSTANKE	HÖGGRADIG MISSTANKE
Studentens erfarenhet I vilken grad anser du att studenten borde varit medveten om allvaret i handlingen?	 Exempel: Nybörjare på första termin Förmildrande omständigheter, t ex ingen eller oklar instruktion har funnits tillgänglig.	Exempel: Icke-nybörjarstudent men inte heller erfaren i vetenskapligt skrivande. Efter att tydlig instruktion om hur man undviker plagiering givits.	 Exempel: Erfaren sistaårsstudent eller motsvarande, som förväntas förstå och visa akademisk integritet. Utkast till eller inlämnat examensarbete
Plagieringens eller oredlighetens karaktär I vilket avseende anser du att studenten brutit mot akademisk redighet?	 Exempel: Källhänvisningen är oklar, otillräcklig eller innehåller många fel. Oklart om det rör sig om ett refererat arbete eller studentens eget arbete. Triviala tankar, allmän kunskap av uppslagsverkskaraktär.	Exempel: Studenten återger källornas innehåll utan att referera eller citera. Kopiering (avskrivning) av delar av andra studenters inlämningsuppgifter. Felaktig information angående bidrag till grupparbete. Kopiering av delar av material från nätet, böcker och andra publikationer. Återanvändning av tidigare inlämningsuppgifter	 Exempel: Påhittade referenser, citat eller intervjuer. Kopiering av fullständiga arbeten (från studenter eller andra källor). Inköpta inlämningsuppgifter, t ex från nätet. Stöld av andras data eller arbeten.
Plagieringens omfattning Hur bedömer du omfattningen av plagiatet, hur stor del av inlämningsuppgiften är inte studentens eget arbete? I vilken mån påverkas bedömningsprocessen negativt av plagieringen?	 Exempel: Några få meningar, ett stycke, en tabell, en formel eller illustrationer av mindre betydelse Några få delar av en datakod	Exempel: Två eller tre stycken eller ett helt avsnitt av ett arbete Avsnitt med datakod	 Exempel: Studenten har i betydande utsträckning lånat originalidéer eller kopierat ett konstnärligt arbete utan att ange källan. Flera sidor text, hela program eller programmoduler, centrala delar av gestaltningar har kopierats
Studentens avsikt att fuskas genom att plagiera I vilken grad bedömer du att studenten a) haft för avsikt att plagiera? b) haft för avsikt att vilseleda	 Exempel: Plagieringen tycks vara oavsiktlig eller ett resultat av slarv eller bristande kunskap	Exempel: Avsikten att fuskas är trolig men kan inte klart styrkas Två eller flera studenter har samarbetat om en uppgift som skulle lösas individuellt.	 Exempel: Plagieringen framstår som helt avsiktlig och planerad Handlingen överträder tydligt givna instruktioner Avsikten att fuskas är uppenbar och kan styrkas
Bedömning	NIVÅ 0	NIVÅ I av förseelsen	NIVÅ II av förseelsen

Fastställande av graden av allvar i plagieringen (ringa in efter att hela blanketten är ifylld): NIVÅ 0 I II

Kommentar: